

*Mesajul Președintelui României, Excelența Sa domnul Klaus Werner Iohannis, transmis
cu ocazia Ceremoniei comemorative dedicate Zilei Europene de
Comemorare a Holocaustului Romilor
2 august 2020*

Cu prilejul Zilei Europene de Comemorare a Holocaustului Romilor, ne amintim de atrocitățile suferite de romii din Europa, în timpul celui De-al Doilea Război Mondial, și aducem un omagiu memoriei acestor victime inocente. Acest angajament este de o importanță crucială pentru România.

Comemorarea reprezintă o dimensiune fundamentală în viețile noastre. Aproape jumătate de milion de copii, femei și bărbați romi au fost uciși în timpul ocupației naziste din Europa. În România, 25.000 de romi au fost deportați în Transnistria, la ordinul dictatorului român și aliatului naziștilor, Ion Antonescu. Aproximativ 11.000 de romi și-au pierdut viața.

O durere de neconceput, cauzată de o pierdere irecuperabilă. Mulți dintre ei au murit din cauza bolilor, a frigului sau a foamei. A fost, fără îndoială, un act de ucidere deliberată și sistematică. Discriminați, umiliți, privați de drepturile lor, excluși din societate și, în cele din urmă, închiși și uciși, romii au fost victimele unui regim criminal, caracterizat de rasism, discriminare, teroare, propagandă, persecuție și încălcări ale drepturilor omului. Admitem, cu durere, că printre făptuitori s-au aflat și români.

Nevoia de aducere-aminte este mai urgentă ca niciodată în acest punct critic în care ne aflăm. Trebuie să păstrăm vie memoria victimelor și să consolidăm eforturile de combatere a antisemitismului, xenofobiei și negării Holocaustului. Avem datoria fundamentală de a ne asigura că fiecare generație cunoaște și păstrează adevărul. Genocidul împotriva romilor este, adesea, ignorat și puțin studiat. Prin urmare, este important ca acesta să fie recunoscut și studiat în școli, dezbătut public, amintit în mod deschis. Asumându-ne Holocaustul și atrocitățile petrecute în acea perioadă, putem preveni repetarea greșelilor trecutului.

Nu putem schimba istoria, însă societățile noastre trebuie să aibă capacitatea de a învăța și de a face lucrurile mai bine. România poate fi considerată un model regional în ceea ce privește asumarea Holocaustului și combaterea antisemitismului. Țara mea și-a asumat pe deplin trecutul întunecat și a învățat lecția promisiunii sacre ca niciodată să nu mai permită asemenea atrocități. Am făcut pași fermi și decisivi în ceea ce privește protejarea memoriei victimelor Holocaustului și lupta împotriva extremismului, intoleranței, revizionismului și discriminării.

Trecutul întunecat reprezintă un avertisment care ar trebui să ne ghideze în prezent. Doresc să subliniez mai multe realizări pe care România le-a obținut în domeniile educației, securității, aplicării legislației, promovării cercetării despre Holocaust: succesul președinției române a Alianței Internaționale pentru Memoria Holocaustului (IHRA), adoptarea unei legislații speciale care interzice organizațiile și simbolurile fasciste, rasiste și xenofobe, dar și

promovarea cultului persoanelor vinovate de crime împotriva păcii și umanității, combaterea și prevenirea negării Holocaustului, deschiderea arhivelor Holocaustului, înființarea Muzeului Național de Istorie a Evreilor și al Holocaustului din România.

Recent, am reafirmat determinarea noastră în ceea ce privește apărarea memoriei traumatice a romilor. Amintesc aici adoptarea Legii pentru instituirea zilei de 2 august ca Ziua Națională de Comemorare a Holocaustului împotriva Romilor – Samudaripen.

În ceea ce privește comunitățile de romi, țara mea este puternic angajată în lupta împotriva discriminării, urii și marginalizării, promovând incluziunea socială. Aducerea-aminte devine mai puternică atunci când este completată de acțiuni ferme de protejare a diversității, toleranței și drepturilor omului.

Astăzi, Europa se confruntă cu o serie de crize care pot submina valorile noastre fundamentale. Populismul, extremismul, rasismul, xenofobia și negarea Holocaustului cresc amenințător. În acest context, este datoria noastră să apărăm drepturile omului și să promovăm respectul pentru lege, tratamentul egal al persoanelor indiferent de originea rasială sau etnică, toleranța, solidaritatea. De asemenea, educația și cercetarea despre Holocaust sunt esențiale pentru sănătatea democrațiilor noastre.

Ca Președinte al României, reafirm angajamentul ferm al națiunii mele în ceea ce privește prezervarea memoriei Holocaustului, promovarea valorilor democratice și lupta împotriva antisemitismului, extremismului, rasismului și discriminării.

Klaus Iohannis

Președintele României